

жанским Откровењем и правилно умом и срцем прихватати ово учење. Благодат Духа Светог деловала је и у св. Оцима као и у апостолима. Она им је до крајњих дубина разоткрила сво Божанско Откровење Старог и Новог Завета и за сва времена им појаснила за нас све истине, како у области догмата, тако и у области моралног учења.

С обзиром на ово поштоваће-

тим одбациваћемо своје горделиво и самољубиво мудровање. И једино због овог смирења, макар и да немамо никаквих других подвига, Господ нас неће лишити благодати Духа Светог, по речи Својој: *Господ се јордима протриви, а смиренима даје благодати* (Приче 3, 34; Јак. 4, 6; 1Пет. 5, 5), и још: *Ходиште к мени... и научиште се од мене; јер сам ја крошак и смирен срцем, и наћи ћеште*

Нама су недоступна дела оних са којима имамо различит начин живота. На пример, мајка која доји децу не може да иде свакодневно у цркву на све службе и кући се дуго моли. Из тога неће произаћи само зебња, него чак и грех, ако дете, на пример, у одсуству мајке повреди себе или направи несташлуке док буде одрасло.

Она се не може сасвим одрећи од имовине ради личног подвига јер је обавезна да издржава и храни децу. Она је обавезна да угађа Богу делима која су њој својствена: трпљењем бремена породичног живота, сталном молитвом, сталном милостињом, учењем и васпитањем деце, постовима, идењем за празнике у цркву, удаљавањем од роптања, оговарања итд

прей. Никон Ойшински

мо и волети свете оце Цркве, као наше најдрагоценије учитеље, који нас својим благодатним стваралаштвом обучавају најважнијем и најтежем делу – делу нашег спасења. Читајмо их и изучавајмо. Они нам показују како треба веровати и како треба живети хришћански. Сваку нашу мисао упоредимо са благодатним светоотачким учењем и све оно што је са њиме сагласно прихватајмо, а што се са њиме разилази одбацимо из своје вере и живота.

На основу оваквог става према учењу светих отаца Цркве, за добићемо најдрагоценију врлину – смирење, јер обраћајући се ауторитету светих отаца, самим

иокој душама својим (Мт. 11, 28 – 29).

Таада, због нашега смирења, благодат која нам је дарована на крштењу, деловаће и умножити у нама, просвећујући нас и учећи, под постојаним руководством Цркве и учења светих отаца, истинитој вери и истинитом хришћанском животу. Тада ће се и у нашем животу остварити речи светог апостола Павла: *Јер се јави благодати Божија спасоносна свима људима, која нас учи да се одречемо безбожностима и земаљских пожуда, и да поживимо разборито, праведно и побожно у садашњем вијеку* (Тит. 2, 11 – 12). Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ БОГОЈАВЉЕЊЕ

Мт. 3, 13 - 17, зч. 6; Тит. 2, 11 - 14; 3, 4 - 7; зч. 302.

свeтiи Серафим (Соболев)

БЕСЕДА НА БОГОЈАВЉЕЊЕ

о благодати као извору знања за стицање праве хришћанске вере и животи

„Јер се јави благодати Божија спасоносна свима људима, која нас учи да се одречемо безбожностима и земаљских пожуда, и да поживимо разборито, праведно и побожно у садашњем вијеку, очекујући блажену наду и јављање славе великога Бога и Спаса нашега Исуса Христа“ (Тит. 2, 11 – 13).

Ево познатих речи светог апостола Павла, које света Црква истиче нашој пажњи на овој Литургији. Из ових речи је јасно да је благодат Духа Светог извор истинског знања, који нам је од Бога дарован ради уништења у нама сваке безбожности и стицања спасоносног хришћанског живота. Треба би смо, драга браћо и сестре, да од овога што је свети апостол изрекао, обратимо посебну пажњу на речи „која нас учи“. Јасно је да апостол Павле не искључује апостоле из броја свих верујућих, за које је благодат Ду-

ха Светог извор истинитог знања.

Како је ова благодат могла бити извор знања за апостоле, када су они свему спасоносноме били научени непосредно самим Господом Исусом Христом, за време Његовог живота на земљи? Зар Господ није Својим ученицима саопштио своје свештено учење? Не. Спаситељ је предао апостолима своје учење које су требали да знају, стога им је у Својој опроштајној беседи говорио: *Све што чух од Оца својега, објавих вам* (Јн. 15, 15), али сами апостоли до задобијања благодати Светога Духа нису могли да у потпуности правилно разумеју Христово учење.

Из Јеванђеља се види да Христови ученици нису могли да усвоје учење о тајни свете Евхаристије (Литургије). До самих последњих дана Христовог живота они су били склони да Га посматрају као Месију у смислу зема-

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

ског цара. О томе нам сведочи молба апостола Јакова и Јована да им дозволи да седну један са десне, а други са леве стране Христа у Његовом земаљском царству (Мт. 20, 20 – 22). Чак су се и на Тајној вечери ученици међусобно спорили око старешинства (Лк. 22, 24), а када је Господ почео да им говори о приближавању Крсне смрти и о томе да ће им се јавити након васкрсења, говорили су: *Не знамо шта говори* (Јн. 16, 17 – 18). Зато им је Господ, на тој истој тајној вечери рекао: *Још вам имам многа говорити, али сада не можете носити* (Јн. 16, 12).

Када је, пак, на апостоле пришла благодат Светога Духа у десети дан након Христовог васкрсења, она их је муњевито препородила, просветила и открила све тајне божанског домостроја. Тада се и испунили обећање које им је Спаситељ обећао речима: *А Ушјешител Дух Свети, који ће Отац послати у име моје, Он ће вас научити свему и подсетиће вас на све што вам рекох... А када дође Он, Дух Истини, увестиће вас у сву истину* (Јн. 14, 26; Јн. 16, 13). Сишавши на апостоле, благодат Духа Светога, није у њима оставила ни траг од пређашњег неразумевања Христовог учења, јер дејством ове благодати, њихов ум је у свој пуноћи и правилности прихватио све истине које им је Христос предао, па је стога св. ап. Павле у име свих осталих апостола рекао: *Говоримо премудрости Божију у тајни сакривену, коју предодреди Бој ирје вијекова за славу нашу, коју ни један од*

кнезова овога вијека није познао... а нама Бој откри Духом својим; јер Дух све испитује, и дубине Божије (1Кор. 2, 7 – 8, 10). Господ је апостолима даровао благодат у преизобиљу, у свакој премудрости и разуму (Еф. 1, 8) и у тој мери да су могли да кажу: *Јер ко познаје ум Господњи.. а ми имамо ум Христов* (1Кор. 2, 16).

Из овога нам је јасно како благодат постаје учитељ чак и самих апостола. Само уз помоћ ове благодати они су се обогатили свештеним разумевањем свих истина и свих тајни које се тичу вере и хришћанског живота.

Али погледајте, браћо и сестре, какво питање се јавља. Јер она иста благодат која је сишла на апостоле и обогатила их предивним знањем, постоји и у нама од тренутка када смо се крстили и миропомазали. Зашто она и нас не научи онако како је научила свете апостоле? Да, у нама постоји ова благодат, али она ће у нама деловати и поучити нас свему спасоносном, тек тада када је будемо открили у себи неодступним испуњавањем Божијих заповести и на тај начин постигнемо чистоту срца, вез које нико неће видети Боганити задобити истинско спасоносно знање. Ето зашто се у пасхалном канону говори: *очистимо чула и уледајмо... Христа како се блиста.*

Управо таквим, истински верујућим људима, који имају чисто срце, свети Јован Богослов је и упутио своју прву посланицу, говорећи: *А ви имате Помазање од Светога и знате све... и нема иошребе да вас ико учи; нећо како*

вас што ишо Помазање учи о свему (1Јн. 2, 20, 27). У животу првих хришћана, захваљујући њиховом чистом срцу, благодат Светога Духа се пројављивала задивљујуће и изобилно. Као што се види из прве посланице Коринћанима, тада су се прости мирјани обогативали Духом светим, многим и разноврсним благодатним даровима (1Кор. 12 – 14). Ови дарови Духа се нису умањили ни након апостола, у првим вековима хришћанства, када се често могло наићи на велика општежића у којима су сви

да и дан и ноћ читамо Јеванђеље, и тиме се спасењу учили директно из Христових речи. Такво непосредно учење истинама Божанског Откровења, без чистоте срца, доводи до сваковрсних заблуда, јереси и секташтва. Док у нама царују грех и страсти, реч Божија је за нас попут ослепљујуће светлости сунца, у коју није могуће директно гледати, у супротном можемо да повредимо свој поглед.

Шта да чинимо, браћо и сестре, да би нас благодат Светог Духа научила свему спасоносно

Обратимо пажњу на молитву. Истрајмо у молитви, и она ће све довести у ред. Нипошто не уступајте; останите постојани у свом светом циљу. Останите поред Исуса да бисте живели у духовној срећи. Среће нема нигде изузев у Исусу. Такозвана „срећа“ која је изван Исуса нетачно се назива срећом, јер се задобија на недолучне начине, брзо се завршава и води човека ка вечној несрећи. Подвизавајте се, чеда моја! Ангели вам плету венце од рајских цветова! Наш Христос сматра ваше подвизавање за мучеништво, а шта је узвишеније него бити мученик за Христа!

сћарац Јефрем Арizonски

монаси били чудотворци. Тако је јака била ревност ка богоугађању.

Међутим, ова се ревност није задржала до данас, па се није одржала ни чистота и узвишеност хришћанског живота. Благодат је иста, једино што не делује онако како је деловала и блистала раније. Сада благодат коју задобијемо кроз тајне гаси се у нама, попут искре под пепелом наших разноврсних страсти, јер нисмо одлучни да је распаљујемо неодступним испуњавањем заповести Божијих. Стога нас благодат Духа Светог и не може научити истинама вере и хришћанског живота, па макар

ме? Ми грешни и немоћни људи можемо се учити и просвећивати светлошћу препорађајуће благодати крштења, путем благодатног учења светих Отаца Цркве. Они су светлошћу свога живота у себи открили у свој пуноћи благодат крштења. Она је за њих постала извор истинског знања, које су нам предали у својим списима. Зато, уколико ова благодат у нама не гори свештеном светлошћу, због наше огреховљености, онда се ради благодатног поучавања истинама вере и живота обраћајмо светим оцима. Једино кроз благодатно знање светих Отаца можемо се спасоносно просвећивати Бо-